

Mušis Baltikn juroje?

Gyventojai bėga iš Petrogrado

Didelė demonstracija New Yorke

Laukiama maisto riaušių Sofijoje

MUSIS BALTIKO JUROJ?

Rusų laivai nuvyjo vokiečių eskadrą. — Vokiečiai užėmė Arensburgą.

STOCKHOLM, sp. 16. — Tik-ką atvykusio į čia tulo pirklybinio laivo kapitonas užreikšė, jogei Baltiko juroje eina atkakli kova tarpe rusų ir vokiečių laivyno — už viešpatavimą Rygos užlajoj.

PETROGRADAS, sp. 16. — Vokiečių kariuomenė, kuri pereitą pėnyčią tapo išsodinta ant Oesel salos, jau užėmė Arensburg miestą — salos sostinę. Tai parąžįsta ir rusų karės ofiso pranešimas.

Vokiečių torpedų naikintojų eskadra bandė įsiveržti tarpe Oesel ir Dago salų iš šiaurės. Rusų kariuomenė betgi atėjo talkon rusų kariški laivai ir privertė vokiečius pasitraukti.

Vokiečių submarinų dabar pilna Rygos užlajoj ir apie Oesel salą.

Karės reikalų žinovai tikrina, kad vokiečiai neužilgio bandysią išsodinti savo kariuomenę ant sausžemio — Estonijoje. Vis delto, pirma jiems dar reikėsia palmti Oesel ir Dago salas. Jeigu taitai jiems pavyks, užpuolimas ant Estonijos neišvengiamas — sako tie patys pranešimai.

GYVENTOJAI BĖGA IŠ PETROGRADO.

PETROGRADAS, sp. 16. — Bilietų biurai užvenkti žmonėmis, norinčiais apiešti Petrogradą. Daugelis jų siūlo dovanų, kad tik gaus bilietų.

Petrograde dabar vaikšto įvairių nepamatuotų gandų. Neveizint valdžios persergėjimu, vis delto randasi daug tokių, kur tiki jiems.

Plačiausia pasklydęs gandas tai tas, buk valdžia rengiasi prie kraustymosi iš sostinės ir buk greitai laiku bus pertraukta visoks pasazierinių traukinių vaikščiojimas tarpe sostinės ir kitų Rusijos miestų, kad davus progą perkelti valdžios archyvus ir visa kita. Oficialė valdžios proklamacija betgi užginčija tai. Sakoma, kad Petrogradui negresia joks pavojus. Vokiečių armija dar už trijų šimtų mylių nuo sostinės. O jeigu ir bandytų veržties prie Petrogrado, tai didžiausia kliūtis prie to jai bus blogi keliai.

Valdžia todėl nemananti kelties iš sostinės.

Centralis rusų laivyno jureivių komitetas išleido atsisaukimą į jureivius, raginant juos daryti visa, kad užkirtus prieš laivynui kelią prie tolimesnio veikimo už puolimo. Pasekmėje to, tuoj tapo pertraukta jureivių tarybos susirinkimai Kronštade ir duota įsakymas buti prisirengusiais mušin.

BERNE, Šveicarija, spal. 16. — Pranešimai iš Berlio sako, kad reichstago didžiūma rengiasi prie kovos su kancleriu, kuri neišvengiamai turėsianti prasiidėti sekamoje reichstago sesijoje, gruodžio mėnesyje. Ant žut but norima pašalinti kanclerį Michaelį. Tuo tikslu Berline dabar atsibūna eilė svarbių pasikalbėjimų tarpe reichstago didžiūmos lyderių.

MILŽENISKA SOCIALISTŲ DEMONSTRACIJA NEW YORKE.

Tukstančiai turėjo grįžti nuo Madison Square Garden — netilpo. — Protestuoja prieš spaudos varžymą.

NEW YORK, spal. 15. — Tukstančiai New Yorko darbininkų vakar užtvėnkė ruimingą Madison Square Gardeną, kad užprotestavus prieš pačto departamentą, užsimojusį ant socialistinės New Yorko spaudos — "New York Call'o", "New Yorker Folkszeitung", "Forward" ir kitų.

Zmonių prisirinko tiek daug, kad policija buvo priversta uždaryti svetainės duris pirm, negu prasidėjo prakalbos. Tuo tarpu du šimtai policistų buvo pašaukti daboti tvarkos gatvėse, kur stovėjo kiti tukstančiai, netilpusieji svetainėje.

Vyriausiais vakaro kalbėtojai buvo socialistų kandidatas į New Yorko majorus, d. Morris Hillquit, Marer, Shiplakov, "Call'o" redaktorius d. Chas. W. Ervin ir kiti.

Susirinkusieji ilgais, audringais aplodismentais sveikino kalbėtojus, smerkiančius neteislingumą, daromą socialistinei spaudai ir, apskritai, kėsiniams ant darbo žmonių laisvės, tarient — jų iškovotų teisių.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS".

LAUKIAMA MAISTO RIAUŠIŲ SOFIJOJ.

Austrijos imperatorius bijosi vykt Bulgarijos sostinė.

ROMA, spal. 16. — Austrijos imperatorius Karolis atidėjo savo kelionę Bulgarijos sostinė Sofijon. Mat, gauta žinių, kad dalykų stovis Sofijoje yra be galo opus. By valandą ten galima laukti maisto riaušių. Prisibijodamas jų Austrijos imperatorius taigi ir nutarė geriau nevykti ten.

PAIMA VALDŽIOS ŽINION 450 LAIVŲ.

Neužilgio paims ir daugiau.

WASHINGTON, sp. 16. — Nuo šiandien federale valdžia paima savo žinion virš 450 pirklybinių laivų — viso apie pusantro milijono tonų įtalpos.

Kai kurie tų laivų bus paimti kaip transportai plaukijimui tarpe. Suv. Valstijų ir Europos. Kiti neužilgio bus sugrąžinti jų savininkams. Vis delto, jų plaukiojimas, kainos už pervežimą tam tikrų tavorų bus federalės valdžios kontrolėje. Manoma, kad neužilgio valdžia konfiskuos ir daugiau pirklybinių laivų.

LAUKIAMA ANGLIAKASIŲ STREIKO.

Oklahoma, Texas, Missouri, Kansas ir Arkansas valst. angliakasiai rengiasi mesti darbą.

KANSAS CITY, spal. 16. — Kansas valst. United Mine Workers unijos viršininkų susirinkime tapo priimta t.v. streiko rezoliucija, tarient paskutinius reikalavimus į savininkus — išpildyt darbininkų reikalavimus. Priešingame atsitikime penkių valstijų angliakasiai mėsia darbą. Samdytojams duota laiko iki sekamos pėnyčios.

PAKORĖ 20 VILLISTŲ.

Buvo užpuolę kariuomenės traukinį.

JUAREZ, Meksiko, spal. 16. — Atvykę į čia pasazieriai pasakoją, jogei šale centralinio Meksikos geležinkelio, tarpe Tereon ir Chihuahua, šiomis dienomis tapo pakarta ant telegrafo stulpų apie 20 villistų, užpuolusių pasazierinį traukinį, vežusį Carranzas kareivius. Villistai apsiriekę. Jų mat manyta, kad tai paprasčiausias pasazierinis traukinis. Bet pateko į kareivių rankas.

RUSŲ DVASISKIJA NE-DALYVAUS PARLAMENTE.

PETROGRADAS, sp. 16. — Stačiatikių synodo susirinkimas, Maskvoje, nutarė nedalyvauti Rusijos laikinajame parlamente.

VOKIEČIAI ŠAUDE Į PIRKLYBINIŲ LAIVŲ IGULAS.

LONDON, spal. 16. — Iš Londono pranešama, kad pastaruoju laiku vokiečių submarinos pradėjo šaudyti netik į prieš valstybės pirklybinius laivus, bet taipjau ir jų igulas. Pav., šiomis dienomis tapo paskandinta vienas Anglijos pirklybinis laivas. Kuomet laivo igula apšaudė skęstantį laivą, submarinos komandotojas liepė šaudyti į laivo igulą, susėdusį į gelbėjimosi valtį. Pasekmėje to — tris tao užmušti, o daugelis lengviau ar sunkiau sužeisti.

EKSPLOZIJĄ PARAKO DIRBTUVĖJ.

Žuvo trys žmonės.

PHILADELPHIA, spal. 16. — Du Pont parako dirbtuvėje, Gibbstowne, N. J., vakar kilo didžiulė eksplozija. Eksplozija palietė tik vieną skyrį, todėl žmonių nedaug tenkentėjo. Viso užmušta trys žmonės, vienas sunkiai sužeistas.

Eksplozijos trenkimas betgi buvo nepaprastai smarkus. Jis buvo jaučiamas net už poros dešimčių mylių.

WASHINGTON, spal. 16. — Justicijos departamentas vakar kreipėsi į augstesniąjį teismą reikalavimu išrišti paduotus skundus prieš konskripcijos įstatymą, butent jo nekonstitucingumą ir tt. Justicijos departamentas norėtų, kad tai būtų atlikta gruodžio 10 d. š. m.

NETEKO DVIEJŲ KARIŠKŲ LAIVŲ.

LONDON, spal. 16. — Anglų admiraltija praneša, kad šiomis dienomis tapo paskandintas pagalbinis kruizeris Champagne ir minų gadytojas Betonai.

PARYZIUS, spal. 16. — Pagalios išpildyta karės teismo nuosprendis, — holandų artistė, Mata-Hari, vakar tapo sušaudyta. Ji buvusi susęta šnipinėjime, t.y. išdavime Francijos kariškų paslapčių vokiečių valdžiai. Nesenai ji kreipėsi į apeliacijos teismą reikalaujant atšaukti karės teismo nuosprendį. Ten betgi tapo atmeta jos reikalavimas.

AMSTERDAM, spal. 16. — Sulig gautų iš Berlio žinių, Vokietijos kancleris Michaelis iškelia ryšin karės frontan, t.y. Rusijon.

:: O R A S ::

Chicagoj ir apielinkėse. Ukanota; maža atmaina temperaturoje.

Augščiausia temperatūra vakar buvo 60 laipsnių; žemiausia — 53 l.

Saulė teka 6:04, leidžiasi — 5:07.

ŠAUKIA FINLANDIJOS PARLAMENTĄ.

Naujas finų seimas susirinks lapkričio 1 d.

PETROGRADAS, sp. 16. — Laikinoji valdžia išleido proklamaciją, kuria šaukia susirinkti naujai išrinktąjį Finlandijos seimą lapkričio pirmoje.

Naujo stimo rinkimai užsibaigė spal. 14 d.

PASKANDINO SUV. VALSTIJŲ LAIVĄ.

Pasigendama devynių jureivių.

NEW YORK, spal. 16. — Čia gauta žinių, jogei šiomis dienomis tapo paskandinta dar vienas Suv. Valstijų laivas, Louis Luckenbach, netoli Francijos pakraščių. Iš laivo igulos iki šiol pasigendama devynių jureivių.

EX-CARO MOTINA SERGA.

NEW YORK, spal. 16. — Žydų socialistų dienraštis "Forward" išspausdino telegramą, kur sakoma, kad šiomis dienomis pavojingai susirgusi buvusio Rusijos caro motina — Maria Feodorovna.

T U L A ATLANTIKO PRIEPLAUKA, spal. 15. — Vakari naktį į čia sugrįžo degantis anglų laivas, kuris vos tik buvo apšaudęs prieplauką su dideliu amunicijos siuntiniu.

Laivui esant trisdešimt mylių nuo kranto mašinų kambaryj kilo gaisras. Tik ačiu nepaprastoms jureivių pastangoms gaisras nedasigavo iki amunicijų ir alyvo, kur buvo sukrauti ten pat sekamuose skyriuose.

LONDON, spal. 16. — Automobilių mėgėjams vargas. Šiomis dienomis ir vėl tapo pakelta gezolino kainos. "Joy-ride" mylėtojai dabar reikės mokėti net po \$1.09 už galioną gezolino.

BOSTON, spal. 16. — Massachusetts episkopų vyskupas Lawrence ragina savo diocelijos kunigus rinkti aukų, kuriomis būtų galima aprūpinti armiją — kunigais. Jisai sako, kad nacionali armijai stačiog stoka kunigų. Kai-kur ant 30,000 kareivių esą vos vienas pamokslininkas.

ATMUŠA ANGLŲ ATAKAS.

BERLINAS, spal. 16. — Anglų pulkai vakar visą dieną atakavo vokiečių pozicijas Aras fronte, tarpe Scrape ir Cambrai Arras vieškelio, dviejų ir pusės mylių fronte. Užpuolimai visur tapo atmušta išskyrus centą — sako oficialis vokiečių karės štabo pranešimas.

REIKALAUJA PRIRODYT PRASIZENGIMĄ.

"New York Call" atsisako prirodyti, "kodel jam neturėtų būti atimta" antros klesos siuntimo teisė.

NEW YORK, spal. 15. — New Yorko socialistų dienraštis, The New York Call, atsakė į pačto departamento viršininko, Burlesono, reikalavimą — kodel jam neturėtų būti atimta antros klesos siuntimo teisė. Laikraštis reikalauja, kad pačto departamentas teiktųsi prisiusti jam apkaltinimo aktą, t.y. už koki butent prasizengimą pačto departamentas nori atimt jam antros klesos siuntimo privilegiją. Kol to nebus padaryta — laikraštis negalėsias išpildyti Burlesono reikalavimo.

TALKININKŲ KONFERENCIJA PARYŽIUJE.

Svarbiausiu konferencijos klausimu, tur but, busias Rusijos klausimas.

WASHINGTON, sp. 16. — Valstybės sekretorius Lansing praneša, jogei šios šalies valdžia jau svarstanti apie dalyvavimą busimoje Paryžiaus konferencijoje. Toji konferencija, kaip žinia, yra šaukiama peržiūrėjimui senųjų sutarčių tarpe talkininkų valstybių. Vis delto, manoma, kad svarbiausiu konferencijos klausimu bus — Rusijos klausimas.

Daroma pastangų, kad busimoji talkininkų konferencija būtų kiek galima pilnesnė, t.y. kad joje dalyvautų visų kariaujančių prieš Vokietiją valstybių įgaliotiniai.

REIKALAUJA SIUST S. VALSTIJŲ KARIUOMENĘ FRANCIJON.

WASHINGTON, sp. 16. — Senatorius King, nuo Utah valstijos, pasiuntė prezidentui laišką reikalaujant, kad būtų pasiūsta dalis Suv. Valstijų kariuomenės Balkanų frontan.

Senatorius King taipjau reikalauja, kad neatidėliojant būtų paskelbta karė ir kitoms Vokietijos talkininkams — Austro-Vengrijai, Turkijai ir Bulgarijai.

ŠIANDIE

J. Stančiko svetainė, 205-207 E. 115th St., Kensington bus L. M. P. S. A. 25 kp. prakalbos. Kalbės Naujienų redaktorius P. Grigaitis. Pradžia 7:30 v. v.; įžanga dykai. — Visi, o ypač moters, atsilankykite į šias prakalbas.

TIKIS SUTRUŠKINT ANGLIJĄ

Admirolas Tirpitz stoja už tęsimą submarinų karės.

AMSTERDAM, spal. 15. — Pasikalbėjime su "Brunswick Landes Zeitung" korespondentu buvęs Vokietijos laivyno ministeris, admirolas Tirpitz, tarp kita užreikšė, jogei Vokietija privalanti test pradedą submarinų karę prieš Angliją tol, kol pastaroji bus priversta prašyti taikos. Tirpitz tikrina, kad vokiečių submarinos paskandinančios daugiau Anglijos laivų nei pastaroji spėja pristatyti ton vieton naujų.

MUSIS TIES VERDUNU.

Francuzai atakuoja vokiečių pozicijas Champagne fronte.

PARYZIUS, spal. 16. — Artilerijos veikimas ties Verdunu laipsniškai stiprėja, ypačiai ties kalva No. 304. Pėstininkų atakų dar nedaroma, vis delto, by valandą jų galima laukti.

Aisne fronte artilerijos veikimas irgi tesiasi. Champagne fronte, ties Maisons de Champagne, francuzai įsiveržė į vokiečių apkasus. Suimta tulas skaitlius vokiečių kareivių.

Kitose francuzų fronto vietose vakar neatsitiko nieko nauja.

NAUJA KYNŲ-JAPONŲ SUTARTIS.

PEKING, spal. 16. — Kynų-Japonų valdžios padarė naują sutartį sulig kuria pirmoji paveda savo kaimynnei (Japonijai) Kirin-Čangčun geležinkelį, Mandžurijoje, ant trisdešimtų metų. Užtaigi pastaroji duoda Kynijai 6 milijonus 500 tūkst. jenų paskolos — tokiam jau terminui.

Chicagos Lietuvių Draugijų Domai

Antras visuotinas CHICAGOS LIETUVIŲ DARBININKŲ TARYBOS susirinkimas įvyks spal. 21 d. Vieta: University of Chicago Settlement svetainė, 4630 Gross ave. (Netoli 47 ir Ashland gatvių). Pradžia 10 val. ryto.

Draugijos, kur dar nespėjo įstot CHICAGOS LIETUVIŲ DARBININKŲ TARYBON, šiuo maloniai kviečiama atsiusti savo įgaliotinių į sekamą susirinkimą.

P a s t a b a. — Draugijų įgaliotiniai, kur pridavė savo mandatus pereiname Tarybos susirinkime, naujų nereikalingi. Atvykę susirinkimui jie turės tik užsiregistruoti. Mandatus ar valdybų lūidėjimus turės atsinešt tik naujai įstojančių draugijų atstovai.

PILDOMASIS KOMITETAS.

